

FRA ET NABOLANDS ARBEID

Vigsling av diakoner

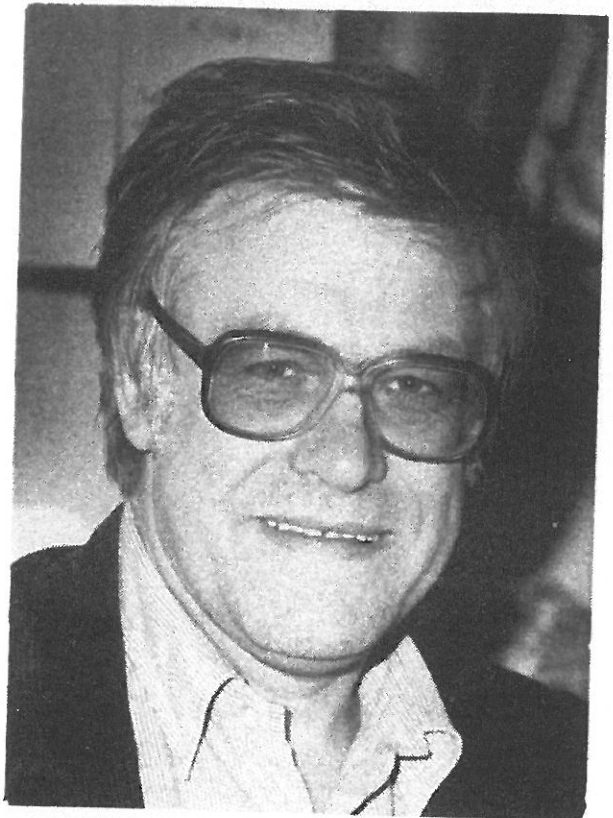
Av lektor Alf B. Ofstad

Ifjor høst forelå boken «Vigd till Tjänst». Den var et resultat av et teamarbeid som Den Svenska Kyrkans Diakoninämnd sto for. Det svenske kirke-møte nedsatte i 1977 en komité til å arbeide med liturgien for diakonvigse-len. Dette skjedde i forlengelsen av en tidligere utredning som i 1969 avsluttet sin betenkning om diakontjenesten. Biskop Bertil Gärtner var den drivende kraft i dette utredningsarbeidet. Så ble Diakoninämnden bedt om å fortsette arbeidet med embets- og vigselsspørsmål. Liksom i Norge var og er det diskusjon om dette. Ikke minst ved institusjonene og lærestedene, men også ute i menighetene har det vært en stigende utålmodighet etter å få vite hvilke oppgaver diakonen har.

Man har etterhvert blitt klar over at vigselen gjør diakonen til diakon og gir tjenesten dens identitet. Alle var spent på hva komitéen ville legge fram. I Sverige arbeider man gjerne grundig. Derfor har man også denne gang lagt fram et omfattende materiale.

Etter at komitéen hadde vært i virksomhet et par år, ble undertegnede koblet inn i arbeidet som konsultativt medlem. Fra 1981 til 1983 møtte jeg jevnlig, gjerne fire, fem ganger i året.

Det hadde seg slik at jeg hadde ledet et samarbeidsprosjekt mellom Norsk

Lektor Alf B. Ofstad.

Diakonihøyskole, noen teologer fra Menighetsfakultetet og DIATAHS. Vi skrev en utredning om diakonien og den teologiske begrunnelse. Dette komitéarbeidet nedfelte seg i «En bok om kirkens diakoni» som kom ut i 1981. Samtidig pågikk den svenske utredningen, og da boka forelå fra oss, ble jeg invitert til Sverige for å redegjøre for våre konklusjoner. Svenskene syntes vårt arbeide var interessant, og jeg ble bedt om å være med i deres komité. Den nåværende erkebiskop i Uppsala Bertil Werkström ivret for at jeg skulle være

med. Det er forresten en stor fordel for den svenske kirkes diakoni å ha en erkebiskop som er så hjemmevant med det diakonale arbeid og ikke minst vet «hvor skoen trykker» i kirkens diakoni. (Som man vil vite var Bertil Werkström forstander på Stora Sköndal før han ble erkebiskop). Forholdene i Sverige er nemlig ikke så ulike her i Norge hvor diakonien ofte blir skjøvet ut i kirkens perifere interessefelt.

Komitéen var allsidig sammensatt av prester og diakoner som sto sentralt på alle nivåer i Den svenske kirken. Det var meget lærerikt for meg å være med å gjennomdrøfte diakoniens problemområder. Etterhvert forsto vi at vi sto overfor store utfordringer både teologisk, praktisk, kirkerettslig og kirkepolitisk. Er f.eks. vigselen å forstå som en ordinasjon til et kirkelig embete eller er det spørsmål om en velsignelseshandling til tjeneste i Den svenske kirke? Det første slo etterhvert igjennom, og man har fått støtte for det i brede lag i kirken. Forholdet til prestens embete og praktiske tjeneste var et annet diskusjonsemne som hang sammen med det første. Diakonens og prestens embete er forskjellige av karakter, men de komplimenterer hverandre. Det er nok blitt det mest alminnelige standpunkt. Kirkerettslig og kirkepolitisk burde diakonen og presten tilskrives samme plass i kirkeorganisasjonen, men her har man nok et stykke vei å gå.

«Vigd till tjänst» inneholder et meget omfattende materiale. Man bestilte artikler fra forskjellige kapasiteter innenfor svensk teologisk miljø og fra andre land, foruten at flere av oss i komitéen leverte våre bidrag. Både finsk, tysk og norsk diakoni er representert, sammen med den romersk-katolske og den angli-

kanske kirke. Dessuten er det et bidrag fra den gresk-ortodokse kirke. Ellers reiste gruppen og deltok på konferanser og inviterte dessuten gjester fra ulike sammenhenger, bl.a. andre var professor Helge Fæhn til stede og orienterte om liturgikommisjonens arbeid her hjemme i Norge.

Vi la oss allerede tidlig på en definisjon av diakoni: «Diakoni er omsorg, grunnet i Kristi kjærlighet, med den hensikt å hjelpe mennesker i dets ulike livssituasjoner og gjøre det mulig for mennesker å bli frigjort til tro og tjeneste.» Den egentlige konklusjon og oppgave var å utarbeide et vigselsrituale som skal legges fram for det kommende kirkemøte via «Handbokscomitéen». Dette skjer som en del av et større reformarbeid som angår både kirkens liturgi og den nye salmebok. Reformarbeidet likner det vi har i Norge. Men man har i Sverige lagt større vekt på diakonien. For tiden er utredningen ute på høring.

Man vil i Sverige i og med diakonembete få et tredelt embete med biskop, prest og diakon. Svenskene skiller ikke mellom katekese og omsorgsarbeid. Den spesielle kateket-tjeneste adskilt fra diakontjenesten, er etter mitt skjønn en blindgate og et særnorsk fenomen. Her kan man også henviser til «Lima-dokumentet» fra Kirkens Verdensråd.

På ulike konferanser ga diakoner og diakonisser uttrykk for at de så fram til komitéens arbeid. Også internasjonalt har det vært interesse for denne svenske utredningen. Sverige er jo på mange måter en storebror med en betydelig større internasjonal innflytelse enn Norge. Det er vel også tenkelig at utredningen «Vigd till tjänst» vil påvirke norsk diakoni i årene som kommer.